

2009 YS 1302-A

1. Huntington'un Türkiye'deki demokrasiyi "İkinci dalga" demokrasi olarak adlandırmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı toplumsal yapısının, cumhuriyet sonrasında da etkilemesi
- B) Demokrasiye geçişin 1946-1950 döneminde yaşanmış olması
- C) II. Dünya Savaşı sonrasında dünyada demokratik gelişmelerin yaşanması
- D) Türkiye'nin parlamenter yapısının 1950 sonrasında çok kutuplu olması
- E) Demokrasiye geçişi tek parti iktidarının düzenlemiş olması

2. Türkiye'deki demokrasinin temel özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarihsel olarak demokratik gelişmelerle ilgili gelenek oluşmamış olması
- B) Siyasi aktörlerin demokrasiyi yeterince benimsememiş olması
- C) Siyasi partiler geleneğinin olmaması
- D) Belli zaman aralıklarında demokratik çöküşler yaşanmış olması
- E) İleri derecede kurumsallaşmış ve pekişmiş demokrasilerin düzeyine erişmemiş olması

3. "Hiç kimse demokratik kurumlar dışında hareket etmeyi düşünmez ve kaybedenlerin bütün isteği, kaybettikleri kurumlar içinde şanslarını tekrar denemek olduğunda siyasi gelişmemizi gerçekleştirmiş oluruz."

Bu düşünceye sahip bir ülkenin siyasi rejimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Demokrasi
- B) Kapitalizm
- C) Totaliter sistem
- D) Sosyalist sistem
- E) Karma ekonomi

4. Aşağıdakilerden hangisi demokratik pekişmenin maksimalist tanımıdır?

- A) Demokratik değerlerin uzun bir sosyalleşme süreci sonunda vatandaşların çoğunluğunca benimsenmesidir.
- B) Demokratik değerlerin ekonomik yaşamdan sonra ikinci derecede önemli olmasıdır.
- C) Tek partili anlayışın değiştirilemez üst bir değer olarak topluma yerleşmesidir.
- D) Kuvvetler ayrılığının toplumun geniş kesimince benimsenmesidir.
- E) Serbest ve yarışmacı seçimlerin düzenli aralıklarla yapılmasıdır.

5. Aşağıdakilerden hangisi, yirmi yıllık tek-parti dönemindeki CHP iktidarında, TBMM'de yaşanan ilk, gerçek ve uzun süren çatışmadır?

- A) 1945 bütçe görüşmeleri
- B) 1944'te CHP içinde II. Dünya Savaşı ile ilgili yapılan tartışmalar
- C) 1945'te toprak reformu tasarısı tartışmaları
- D) 1944 bütçe görüşmeleri.
- E) 1945'teki muhalif siyasilerin demokrasi istekleri

6. Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'nin siyasal tarihindeki ilk ve gerçek anlamda yarışmacı seçimidir?

- A) 1946
- B) 1950
- C) 1957
- D) 1961
- E) 1965

2009 YS 1302-A

7. "Memleketimizin siyasi idaresi cumhuriyetle kurulan halk idaresinin her istikamette ilerlemeleri ve şartlarıyla gelişmeye devam edecektir. Harp zamanlarının ihtiyatlı tedbirlere lüzum gösteren darlıkları kalktıkça memleketin siyaset ve fikir hayatında demokrasi prensipleri daha geniş ölçüde hüküm sürecektir."

İsmet İnönü'nün 19 Mayıs 1945'te yaptığı bu konuşmaya göre Türkiye'deki siyasal gelişmeler açısından aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Savaş ekonomisine destek verilmiştir.
B) Tek-parti anlayışı övülmüştür.
C) Başkanlık sistemine yönelişin işaretleri verilmiştir.
D) Liberalleşme teşvik edilmiştir.
E) Yerli savunma sanayiinin geliştirilmesi istenmiştir.

8. 10 Mayıs 1946'da toplanan CHP Kurultay'ında, dernek ve siyasal partilerin kurulması, TBMM seçim sisteminin ve tarihinin değiştirilmesi, parti liderlerinin görev süreleri gibi konularda önemli kararlar alınmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uluslararası örgütlerden demokratikleşme konusunda yoğun baskılar gelmesi
B) CHP'nin kendini yeni siyasal rekabet şartlarına uyarlamak istemesi
C) DP'nin lider kadrosunun çatışmacı bir söylev sürdürmesi
D) 1924 Anayasası'nın gelişen toplum yapısının ihtiyaçlarını karşılamaktan uzak olması
E) Halkın demokratikleşme konusundaki baskılarının artması

9. İsmet İnönü, Temmuz Beyannamesi olarak adlandırılan demecinde; "İhtilâlcî metodları değil, hukuki metodları kullanan bir muhalefet partisinin, iktidar partisi ile aynı ayrıcalıklardan yararlanması gerekir. Bu noktada ben kendimi, devlet başkanı olarak her iki partiye karşı eşit derecede sorumlu sayıyorum..." demiştir.

Buna göre, TBMM'deki siyasal gelişmeler ile ilgili İnönü'nün bu tavrı için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) TBMM'yi yeni bir seçime yöneltmek istemektedir.
B) DP'nin güçlenmesini sağlamaya çalışmaktadır.
C) CHP'yi açıkça desteklediğini göstermektedir.
D) Hükümet ve muhalefet partisi arasında denge sağlamaya çalışmaktadır.
E) Cumhurbaşkanının tarafı konumunu ortaya koymaktadır.

10. Aşağıdakilerden hangisi, demokrasiye geçişin ve demokrasiye dayalı yönetimin önemli unsurudur?

- A) Anayasanın yapım süreci
B) Siyasi partiler kanunu
C) Seçim sistemi
D) Ordu siyasetçi ilişkisi
E) Siyasal liderlerin ortaya çıkışı

11. Bir konuda uzlaşarak belli bir görüşte birleşmeye ne ad verilir?

- A) Uyum
B) Anlaşma
C) Oydaşmak
D) Çıkar grubu
E) Seçim birliği

12. Aşağıdakilerden hangisi, 1960 darbesi sonucunda kurulan Kurucu Meclis'de temsil edilen gruplardan biri değildir?

- A) Barolar
B) Basın demekleri
C) Gençlik örgütleri
D) Demokrat Parti üyeleri
E) Yargı organları

2009 YS 1302-A

13. 1960 darbesi sonrasında kurulan Milli Birlik Komitesi'nin niteliği nasıldır?

- A) Cunta Bakanlar Kuruludur.
- B) Askeri Senatodur.
- C) Yüksek Askeri Şuradır.
- D) Sivil Yürütme Kuruludur.
- E) İhtilal Komitesidir.

14. 1950 seçimlerinden sonra iktidara gelen Demokrat Parti, anayasal frenler ve dengeler mekanizmalarının yokluğu nedeniyle, muhalefetin haklarını sınırlandırmaya yönelik bir dizi kanun çıkartmıştır. Bunun sonucunda muhalefet ve iktidar partileri arasındaki ilişki sertleşmiştir.

Yukarıdaki bilgilere göre iktidar partisinin tutumuyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Anayasa değişiklikleri yapmıştır.
- B) Anayasal boşluklardan yararlanmıştı.
- C) Dış güçlerin etkisinde kalmıştır.
- D) Halkın isteklerine cevap vermiştir.
- E) Ordunun etkisinde kalmıştır.

15. Siyasal partilerin ya da baskı gruplarının belli bir konuda birleşerek güç oluşturmalarına ne ad verilir?

- A) Strateji geliştirme
- B) Partiler arası uyum
- C) Seçim birliği
- D) Meclis grubu
- E) Ortaklık

16. Aşağıdakilerden hangisi, İkinci Dünya Savaşından sonra, dönemin en istikrarlı demokratik anayasaları olarak bilinen Alman, İtalyan ve İspanyol Anayasalarının ortak özelliğidir?

- A) Militarist birer anayasa olmaları
- B) Oydaşmacı bir anayasa yapımı sürecinin ürünü olmaları
- C) Totaliter bir anlayışın ürünü olmaları
- D) Ordunun etkin gücünün bir sonucu olmaları
- E) Çatışmacı bir anayasa yapım sürecinin ürünü olmaları

17. Üye kayıt sistemine ve siyasal doktrin aşılama büyük önem veren, çok sayıda, parti kartı taşıyan ve aidat ödeyen üyeye sahip olmayı amaçlayan siyasal partilere ne ad verilir?

- A) Kadro partisi
- B) Çoğulcu parti
- C) Kütle partisi
- D) Doktrin partisi
- E) Demokratik parti

18. Karşılıklı menfaat ilişkisine dayanan siyasal yapılanmaya ne ad verilir?

- A) Yanaşmacılık
- B) Endoktrinasyon
- C) Bütünleşme
- D) Siyasal uyum
- E) Birleşme

19. 1983'de kabul edilen Seçim Kanunu, nisbi temsil sistemini ilke olarak korumuştur. Ancak yüzde 10'luk bir ülke barajı ve yüksek seçim çevresi barajı getirmiştir.

Buna göre, 1983'de kabul edilen Seçim Kanunu'nun amacıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Asker-siyasetçi ilişkisini düzenlemek
- B) Küçük partileri güçlendirmek
- C) Küçük partileri tasfiye etmek
- D) Tek parti anlayışına dönmek
- E) Azınlık partilerini güçlendirmek

20. Türk parti sisteminin, oynaklık, parçalanma ve ideolojik kutuplaşma olarak tanımlanan özellikleri hangi tarihten sonra ortaya çıkmıştır?

- A) 1923
- B) 1938
- C) 1945
- D) 1960
- E) 1970

2009 YS 1302-A

21. Türkiye'de yıllardır bazı sorunların çözülemez olması, artan ekonomik güçlükler, çok yüksek enflasyon, büyük iç ve dış kamu borcu, artan servet ve gelir eşitsizlikleri, siyasal yolsuzluklar, seçmenlerde derin bir kötümserlik ve umutsuzluk yaratmıştır.

Bu durumun Türk parti sistemine yansımaları aşağıdakilerden hangisi olmuştur?

- A) Partilerin seçmenler düzeyinde örgütsel gücü artmıştır.
 B) Seçmenlerin partilerle olan özdeşleşmesi zayıflamıştır.
 C) Siyasal partilere güven artmıştır.
 D) Kamu kurumlarının partilerle olan siyasi etkileşimleri azalmıştır.
 E) Seçmenlerin partilere üye olma alışkanlığı artmıştır.

22. İktidardan ayrılan askeri rejimler, gelecekteki demokratik rejimde daha büyük iktidar payı elde etmek için genellikle aşağıdaki düzenlemelerden hangisini yaparlar?

- A) Yargı erkini güçlendirirler.
 B) Parlamento'yu kapatırlar.
 C) Yasama ve yürütme erklerini birleştirirler.
 D) Seçimleri askerlere yaptırırlar.
 E) Seçim sürecini manipüle ederler.

23. Reform yoluyla demokrasiye geçişlerde, bu geçişi sağlayan otoriter yöneticiler hemen her zaman hükümetten ayrılmalarının şartlarını belirleyebilecek ve yeni kurulacak demokratik siyasal düzende bir iktidar payına sahip olmalarını sağlayacak belli garantiler elde ederler.

Buna göre otoriter yöneticilerin yönetimden çekilirken elde ettikleri garantilere ne ad verilir?

- A) Seçim Manipülasyonu
 B) Mahfuz alanlar
 C) Yasal garantiler
 D) Çıkış garantileri
 E) Vesayet garantileri

24. Aşağıdakilerden hangisi 1961 Anayasasının silahlı kuvvetler ile ilgili düzenlemelerinden biridir?

- A) Ordunun yargı denetiminden çıkarılması
 B) Ordunun Sayıştay denetiminden muaf tutulması
 C) Silahlı kuvvetler için mahfuz ya da özerk alanların belirlenmiş olması
 D) Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kurulması
 E) Askeri sıkıyönetim mahkemelerinin kurulması

25. Ordunun serbest seçimlerle işbaşına gelen hükümet ve onun siyasi kararları üzerinde, devletin temel ve kalıcı çıkarlarını temsil etme iddiasıyla, geniş kapsamlı gözetim oluşturmaya ne ad verilir?

- A) Mahfuz alanlar
 B) Siyasi manipülasyon
 C) Anayasal garantiler
 D) Vesayet yetkisi
 E) Seçimleri düzenleme

26. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı-Türk devletinin niteliklerinden biri değildir?

- A) Belirli ölçüde etkin olması
 B) Merkezileşmiş bir devlet olması
 C) Siyasal kültürde merkezi olması
 D) Güçlü bir devlet geleneğinden yoksun olması
 E) Özerk bir yapıda olması